

HRVATSKI SABOR

KLASA: 301-01/20-01/02

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 9. travnja 2020.

Hs**NP*301-01/20-01/02*65-20-02**Hs

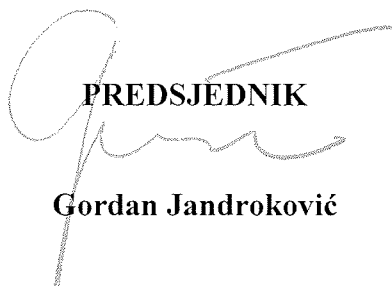
P.Z. br. 917

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o dopunama Zakona o tržištu rada, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 8. travnja 2020. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Davora Bernardića, Arsena Bauka, Sabinu Glasovac, Sašu Đujića, Željka Jovanovića, Peđu Grbina, Branka Grčića, Borisa Lalovca i Gordana Marasa, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z. br. 917

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 8. travnja 2020.

Hs**NP*301-01/20-01/02*6532-2-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA		
65 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6		
09-04-2020		
Klasifikacija		Or. jed.
301-01/20-01/02		65
Podnositelj		Pod. Vol.
6532-2-20-01		1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o dopunama Zakona o tržištu rada, s konačnim prijedlogom zakona. Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora predlažemo da se Zakon donese po hitnom postupku.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Davor Bernardić, Arsen Bauk, Sabina Glasovac, Saša Đujić, Željko Jovanović, Peđa Grbin, Branko Grčić, Boris Lalovac i Gordan Maras.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Arsen Bauk

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O TRAŽIŠTU RADA, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopunama Zakona o tržištu rada sadržana je u odredbi članka 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM DOPUNAMA ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM DOPUNA ZAKONA PROISTEĆI

Donošenje ovog zakona se predlaže zbog krize koja je hrvatsko gospodarstvo pogodila epidemijom koronavirusa. Kriza je već sada snažno pogodila gospodarstvo. Preko 400.000 radnika putem svojih poslodavaca zatražilo je potporu za očuvanje radnih mjesta. U samo nekoliko tjedana preko 20.000 ljudi je ostalo bez posla. Perspektiva zapošljavanja u ovom trenutku je iznimno loša. Na HZZ-u je preko 100.000 prijavljenih nezaposlenih kojima je isteklo razdoblje primanja naknade u vrijeme nezaposlenosti, a bez mogućnosti pronalaska novog posla u narednim mjesecima u kojima se očekuje vrhunac krize utječe izrazito negativno na njihov socijalni položaj.

Sve prethodno razlog je pokretanju ove izmjene i dopune Zakona o tržištu rada. Ovim dopunama uvodi se pravo na privremenu novčanu naknadu za nezaposlene osobe kojima je radni odnos prestao radi nastupa posebnih okolnosti ugroze gospodarstva. To se prvenstveno odnosi na nove nezaposlene koji su izgubili posao (dobili otkaz) u trgovačkim društvima koja su prestala s radom temeljem odluke državnih institucija te u društvima koja su značajno smanjila obujam poslovanja (za više od 20%) uslijed krize. Trenutno se radi o približno 20.000 novih nezaposlenih. Zato se ovim dopunama Zakona predlaže uvođenje privremene naknade za nezaposlenost u najmanje prva tri mjeseca trajanja nezaposlenosti. To se odnosi na sve nove nezaposlene, neovisno da li su ili ne ostvarili zakonske uvjete za pravo na naknadu za nezaposlenost. Za sve radnike koji ispunjavaju uvjete za naknadu za nezaposlenost na teret HZZ-a zakonski definirana naknada za nezaposlenost počinje primjenjivati nakon isteka definiranih najmanje 3 mjeseca. Visinu privremene novčane naknade odredit će nadležna tijela Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, pri čemu je propisano da naknada ne može biti manja od naknade za očuvanje radnih mjesta u uvjetima krize (trenutno ta naknada iznosi neto 4.000 kn). Na taj način približno se izjednačava položaj radnika koji su bez svoje krivnje ostali bez posla, te kojima bi naknada za nezaposlenost u prva 3 mjeseca na HZZ-u bila u iznosu

manjem od 4.000 kn, i onih koje su poslodavci zadržali u radnom odnosu, te im isplaćuju naknadu za očuvanje radnih mjesta na teret državnog proračuna.

U ovom trenutku na HZZ-u je prijavljeno i oko 100.000 nezaposlenih koji su već koristili naknadu za nezaposlenost i kojima je isteklo razdoblje korištenja. Naime, veliki broj takvih radnika u ovo vrijeme isčekuje sezonu i mogućnost sezonskog zapošljavanja. Posebne okolnosti krize s corona-virusom onemogućile su ove ljude da pronađu posao i osiguraju egzistenciju. Ovi radnici trenutno su bez ikakvih prihoda i njihov socijalni položaj je iznimno ugrožen. Stoga se dopunama ovog Zakona predlaže da se svim građanima koji su trenutno prijavljeni na HZZ-u i ne primaju nikakvu naknadu osigura privremena minimalna naknada za nezaposlenost u iznosu do najmanje 50% ranije spomenute privremene naknade za nezaposlenost. U trenutnim okolnostima to bi iznosilo najmanje 2.000 kuna mjesečno u narednih najmanje 3 mjeseca.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u okviru Zakona o izvršenju Državnog proračunu od približno 650 milijuna kuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga zakona predlaže se po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br.81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) iz osobito opravdanih razloga. Naime, potrebno je ovaj zakon donijeti po hitnom postupku zbog proglašene epidemije na području Republike Hrvatske. Naime, u uvjetima proglašene epidemije na području Republike Hrvatske, potrebno je dodatno zaštititi gospodarstvo te posebno zaštititi poduzetnike i obrtnike od negativnih posljedica epidemije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu rada (NN 118/18, 32/20) iza članka 46. dodaje se novi članak 46.a koji glasi:

„

- (1) Pravo na privremenu novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao radi nastupa posebnih okolnosti ugroze gospodarstva, neovisno o duljini rada u posljednja 24 mjeseca.
- (2) Pravo na privremenu novčanu naknadu traje minimalno 90 dana od dana prestanka radnog odnosa. Odluku o duljini trajanja privremene novčane naknade donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Visinu privremene novčane naknade odredit će nadležna tijela Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, pri čemu privremena novčana naknada ne može biti manja od naknade u neto iznosu koja je namijenjena očuvanju radnih mjesta u posebnim okolnostima ugroze gospodarstva.
- (4) Nakon isteka roka trajanja privremene novčane naknade za nezaposlenost u posebnim okolnostima započinje primjena standardnih pravila i odredbi o naknadi za nezaposlenost sadržane u ovom Zakonu.
- (5) Nezaposlene osobe iz stavka 1. mogu zatražiti primjenu standardnih pravila i odredbi o naknadi za nezaposlenost odmah po prestanku radnog odnosa ako procijene da je ta opcija za njih povoljnija.“

Članak 2.

U Zakonu o tržištu rada u članku 59. dodaju se stavci (5), (6), (7) i (8) koji glase:

„

- (5) Nezaposlena osoba može steći pravo na privremenu minimalnu novčanu naknadu ako se, nakon prestanka prava na novčanu naknadu za nezaposlenost, zatekne u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kada nastupe posebne okolnosti ugroze gospodarstva zbog kojih je značajno umanjena mogućnost pronalaska novog posla.
- (6) Pravo na privremenu minimalnu naknadu traje u istom razdoblju kao i pravo na privremenu novčanu naknadu iz članka 46.a stavak 3.
- (7) Visina privremene minimalne novčane naknade ne može biti manja od 50% iznosa privremene novčane naknade definirane člankom 46.a stavak 3.
- (8) Iznimno, nezaposlena osoba iz stavka 5. ovog članka ne može ostvariti pravo na privremenu minimalnu novčanu ako je odbila ponuđena zaposlenja u okviru

stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva na način definiran člankom 58. stavkom 2. ovog Zakona.“

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom uvodi se pravo na privremenu novčanu naknadu za nezaposlene osobe kojima je radni odnos prestao radi nastupa posebnih okolnosti ugroze gospodarstva. To se prvenstveno odnosi na nove nezaposlene koji su izgubili posao (dobili otkaz) u trgovačkim društvima koja su prestala s radom temeljem odluke državnih institucija te u društvima koja su značajno smanjila obujam poslovanja (za više od 20%) uslijed krize. Trenutno se radi o približno 20.000 novih nezaposlenih. Zato se ovim člankom predlaže uvođenje privremene naknade za nezaposlenost u najmanje prva tri mjeseca trajanja nezaposlenosti.

To se odnosi na sve nove nezaposlene, neovisno da li su ili ne ostvarili zakonske uvjete za pravo na naknadu za nezaposlenost. Stoga, za sve radnike koji ispunjavaju uvjete za naknadu za nezaposlenost na teret HZZ-a zakonski definirana naknada za nezaposlenost počinje primjenjivati nakon isteka definiranih najmanje 3 mjeseca. S obzirom da postoje slučajevi u kojima su radnici započeli s radom prije krize (npr. prije 11. ožujka 2020. kada je proglašena epidemija corona virusa u RH), ali nisu ostvarili uvjete za zakonski definiranu naknadu za nezaposlenost, ovom izmjenom Zakona predlaže se da i ti radnici u razdoblju od najmanje 3 mjeseca, zbog posebnih okolnosti i zaštite njihovog socijalnog položaja, primaju privremenu novčanu naknadu za nezaposlenost.

Visinu privremene novčane naknade odredit će nadležna tijela Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, pri čemu je propisano da naknada ne može biti manja od naknade za očuvanje radnih mjesta u uvjetima krize (trenutno ta naknada iznosi neto 4.000 kn). Na taj način približno se izjednačava položaj radnika koji su bez svoje krivnje ostali bez posla, te kojima bi naknada za nezaposlenost u prva 3 mjeseca na HZZ-u bila u iznosu manjem od 4.000 kn, i onih koje su poslodavci zadržali u radnom odnosu, te im isplaćuju naknadu za očuvanje radnih mjesta na teret državnog proračuna.

Uz članak 2.

Dodatnim stavcima u članku 59. Zakona definira se da nezaposlena osoba može steći pravo na privremenu minimalnu novčanu naknadu ako se, nakon prestanka

prava na novčanu naknadu za nezaposlenost, zatekne u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kada nastupe posebne okolnosti ugroze gospodarstva zbog kojih je značajno umanjena mogućnost pronalaska novog posla. Pravo na privremenu minimalnu naknadu traje u istom razdoblju kao i pravo na privremenu novčanu naknadu iz stavka (3) članka 46.a. Visina privremene minimalne novčane naknade ne može biti manja od 50% iznosa privremene novčane naknade definirane stavkom 3. Članka 46.a.

Iznimno, nezaposlena osoba iz stavka 5. ovog članka ne može ostvariti pravo na privremenu minimalnu novčanu ako je odbila ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva na način definiran stavkom (2) članka 58. ovog Zakona.

U ovom trenutku na HZZ-u je prijavljeno oko 100.000 nezaposlenih koji su već koristili naknadu za nezaposlenost i kojima je isteklo razdoblje korištenja. Naime, veliki broj takvih radnika u ovo vrijeme iščekuje sezonu i mogućnost sezonskog zapošljavanja. Posebne okolnosti krize s corona-virusom onemogućile su ove ljude da pronađu posao i osiguraju egzistenciju. Ovi radnici trenutno su bez ikakvih prihoda i njihov socijalni položaj je iznimno ugrožen. Stoga se predlaže da se svim građanima koji su trenutno prijavljeni na HZZ-u i ne primaju nikakvu naknadu osigura minimalna naknada za nezaposlenost u iznosu do najmanje 50% privremene naknade za nezaposlenost iz članka 1. ovog prijedloga (u trenutnim okolnostima to bi iznosilo najmanje 2.000 kuna mjesečno u narednih najmanje 3 mjeseca).

Uz članak 3.

Utvrđeno je stupanje zakona na snagu.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Članak 46.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(2) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu kojim se uređuju doprinosi za obveza osiguranja.

(3) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.

Članak 59.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispuní uvjete utvrđene u članku 46. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlenoj osobi kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim zbog razloga utvrđenih u člancima 48. i 50. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nezaposlenoj osobi iz članka 54. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 51. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi kod ponovnog stjecanja prava na novčanu naknadu, u vrijeme provedeno na radu prema članku 54. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.